

ΣΤΕ 517/2017 [Νόμιμη ΑΕΠΟ για την αύξηση δυναμικότητας σφαγείου]

Περίληψη

-Στις περιπτώσεις, στις οποίες με χωροταξικό ή ρυθμιστικό σχέδιο προβλέπονται περιοχές όπου είναι καταρχήν επιτρεπτή η άσκηση βιομηχανικής ή βιοτεχνικής δραστηριότητας, για την εγκατάσταση και λειτουργία ορισμένης μονάδας στις περιοχές αυτές, εφόσον δεν έχουν καθορισθεί βιομηχανικές ή βιοτεχνικές ζώνες ή ανάλογες περιοχές ή ζώνες αναγνωριζόμενες κατά τρόπο συγκεκριμένο, ως προοριζόμενες για τον ανωτέρω σκοπό με διοικητική πράξη, κατ' εφαρμογή των οικείων διατάξεων, απαιτείται η αξιολόγηση της καταλληλότητας της συγκεκριμένης θέσης εγκατάστασης της μονάδας κατά τη διαδικασία προεγκρίσεως χωροθετήσεως υπό την ισχύ του ν. 1650/1986, ή προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, υπό τους όρους του ν. 3010/ 2002. Προκειμένου περί έργων ή δραστηριοτήτων, που προβλέπονται, μεταξύ άλλων, από εγκεκριμένο χωροταξικό ή πολεοδομικό ή ρυθμιστικό σχέδιο, δεν απαιτείται μεν προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση ούτε Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, επιβάλλεται, όμως, και σ' αυτή την περίπτωση, η τήρηση, κατά τα λοιπά, της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδοτήσεως, δηλαδή η εκπόνηση, αξιολόγηση και δημοσίευση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, κατά την οποία εξετάζεται και η καταλληλότητα από γενικότερη περιβαλλοντική άποψη της θέσης του έργου, που έχει καθορισθεί με χωροταξικά και πολεοδομικά κριτήρια.

-Όπως προκύπτει και από τα στοιχεία του φακέλου, η υποβολή μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, αντί της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης, προκειμένου να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις του έργου στο περιβάλλον με αξιολόγηση και από τις συναρμόδιες υπηρεσίες και να αποφασιστεί κατόπιν της διαδικασίας διαβούλευσης η υλοποίηση του ή όχι. Υπό τα δεδομένα αυτά, τηρήθηκε η διαδικασία της έγκρισης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, δεδομένου άλλωστε ότι δεν επέρχεται και το πρώτον χωροθέτηση ή αλλαγή της θέσης του επίδικου έργου και τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

Πρόεδρος: *Κ. Σακελλαροπούλου*

Εισηγητής: *Αντ. Ντέμσις*

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή οι αιτούντες ζητούν την ακύρωση της 3852/08.10.2010 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι για την αύξηση της δυναμικότητας της εγκαταστάσεως “Σφαγείο χοιρινών, βοδινών και αιγοπροβάτων – Μονάδα κοπής – τυποποίησης νωπού κρέατος” της εταιρίας με την επωνυμία “Κτήμα Γιαννούλη Α.Ε.”, ευρισκομένης στη θέση “Σώπατα” του Δήμου Φρε του Νομού Χανίων.

3. Επειδή, η κρινόμενη αίτηση, κατά το μέρος που ασκείται από το δεύτερο των αιτούντων νομικό πρόσωπο (σωματείο με την επωνυμία «Ένωσις Φρεδιανών “Η Παναγία των δύο Βράχων”»), πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 27 του π.δ/τος 18/1989 (Α΄ 8), να απορριφθεί ως απαράδεκτη, εφόσον δεν έχει χορηγηθεί νομιμοποίηση προς τον υπογράφοντα την κρινόμενη αίτηση δικηγόρο.
4. Επειδή, ο μεν πρώτος των αιτούντων, δημότης του Δήμου Φρε, στην περιφέρεια του οποίου λειτουργεί, με βάση την προσβαλλόμενη πράξη, η επίμαχη μονάδα, και οι λοιποί των αιτούντων που αποτελούν σωματεία, τα οποία, σύμφωνα με τα οικεία καταστατικά, έχουν ως σκοπό, μεταξύ άλλων, την ανάπτυξη της περιοχής και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων της, με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς ασκούν την κρινόμενη αίτηση.
5. Επειδή, με προφανές έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς παρεμβαίνει η εταιρεία «Κτήμα Γιαννούλη Α.Ε.», ως δικαιούχος της σχετικής έγκρισης.
6. Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 3 και 4 του ν. 1650/1986, όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο μετά την τροποποίησή τους με το ν. 3010/2002 (Α΄ 91) καθώς και των κατ’ εξουσιοδότησή τους εκδοθεισών κ.υ.α., συνάγεται ότι για τον εκσυγχρονισμό, την τροποποίηση ή βελτίωση υφισταμένου έργου ή δραστηριότητας της Α΄ ή Β΄ κατηγορίας απαιτείται, κατ’ αρχήν, έγκριση περιβαλλοντικών όρων (βλ. ΣτΕ 4767/2013 σκ. 9). Περαιτέρω, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 4 παρ. 1α και παρ. 7 του ν. 1650/1986, για την τροποποίηση ή εκσυγχρονισμό υφιστάμενων έργων ή δραστηριοτήτων καθώς και για την αναθεώρηση της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων αυτών, μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος ισχύος των, και εφόσον μεταβάλλονται σε σημαντικό βαθμό, επί το δυσμενέστερο, ουσιώδεις, εν σχέσει προς τις επιπτώσεις της δραστηριότητας στο περιβάλλον, όροι της αρχικής πράξης, απαιτείται να τηρηθεί προηγουμένως πλήρως η κατά νόμο διαδικασία έγκρισης των όρων αυτών, που περιλαμβάνει και τη σύνταξη και υποβολή μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων της οικείας κατηγορίας. Σε κάθε περίπτωση, όμως, επιβάλλεται να τηρηθεί η διαδικασία αυτή για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων, αν έχουν επέλθει στη λειτουργία του έργου ή στην περιοχή μεταβολές, συνεπαγόμενες ουσιώδη διαφοροποίηση ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον (βλ. ΣτΕ 2885/2014 σκ. 8, 3825/2010 σκ. 8). Εξάλλου, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων του ν. 3010/2002, σε συνδυασμό με αυτές του ν. 3325/2005 (Α΄ 68), που αφορά την εγκατάσταση

- και λειτουργία βιομηχανιών και βιοτεχνιών, ερμηνευόμενες υπό το φως της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, η τήρηση της διαδικασίας προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.) αποτελεί ουσιώδη τύπο της διαδικασίας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, η οποία μπορεί να παραλείπεται σε περιπτώσεις εκσυγχρονισμού ή επέκτασης υφιστάμενης εγκατάστασης συγκεκριμένης βιομηχανικής μονάδας, εφόσον η προϋφιστάμενη εγκατάσταση λειτουργεί νόμιμα βάσει σχετικών αδειών και με την προϋπόθεση ότι ο εκσυγχρονισμός ή η επέκταση δεν συνεπάγονται ουσιαστική διαφοροποίηση σε σχέση με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον (βλ. ΣτΕ 4243/2014 σκ. 14, 3460/2009 σκ. 9, 297/2009 σκ. 6).
7. Επειδή, περαιτέρω, από το συνδυασμό των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 1650/1986, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 4 και 6 του ν. 3325/2005, προκύπτουν τα ακόλουθα: Η εγκατάσταση βιομηχανικής ή βιοτεχνικής επιχειρήσεως είναι επιτρεπτή μόνο σε ειδικώς εκ των προτέρων καθορισμένες περιοχές και όχι σε όσες περιοχές απλώς και μόνο δεν απαγορεύεται ρητά η συγκεκριμένη χρήση. Ειδικότερα, η εγκατάσταση αυτή, που από τη φύση της επάγεται οχλήσεις και για τις οικιστικές περιοχές και για το περιβάλλον, είναι επιτρεπτή, ενόψει των ορισμών των άρθρων 24 παρ. 2 και 106 παρ. 1 του Συντάγματος, μόνο σε περιοχές που εκ των προτέρων και με βάση νόμιμα κριτήρια έχουν καθορισθεί ως περιοχές, προοριζόμενες για την ανάπτυξη της δραστηριότητας αυτής. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να ανάγονται τόσο στην ανάγκη αναπτύξεως της παραγωγικής αυτής δραστηριότητας, όσο και στην ανάγκη προστασίας του φυσικού, οικιστικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, ούτως ώστε η ανάπτυξη που επιδιώκεται με την εγκατάσταση της επιχειρηματικής μονάδος να παραμένει στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Εφόσον το ζήτημα του τρόπου ασκήσεως της σχετικής δραστηριότητας δεν γίνεται με εγκεκριμένο ρυθμιστικό ή χωροταξικό ή πολεοδομικό σχέδιο ή με Ζ.Ο.Ε. ή με την πρόβλεψη βιομηχανικής ή βιοτεχνικής ζώνης, η εγκατάσταση βιομηχανιών επιτρέπεται, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, σε περιοχές οργανωμένης ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων (Π.Ο.Α.Π.Δ.), καθοριζόμενες κατά το άρθρο 24 του ν. 1650/1986, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 2742/1999. Σε κάθε περίπτωση, δεν είναι νόμιμη η εγκατάσταση βιομηχανίας ή βιοτεχνίας σε περιοχή που δεν έχει αναγνωρισθεί με διοικητική πράξη ως κατάλληλη για την ανάπτυξη βιομηχανικής ή βιοτεχνικής δραστηριότητας (ΣτΕ 2885/2014 σκ. 7, 380/2014 σκ. 10, 4117/2013 σκ. 4, 2468/2011 7μ. σκ. 13). Περαιτέρω, στις περιπτώσεις, στις οποίες με χωροταξικό ή ρυθμιστικό σχέδιο προβλέπονται περιοχές όπου είναι καταρχήν επιτρεπτή η άσκηση βιομηχανικής ή βιοτεχνικής δραστηριότητας, για την εγκατάσταση και λειτουργία ορισμένης μονάδας στις περιοχές αυτές, εφόσον δεν έχουν καθορισθεί βιομηχανικές ή βιοτεχνικές ζώνες ή ανάλογες περιοχές ή ζώνες αναγνωριζόμενες κατά τρόπο συγκεκριμένο, ως προοριζόμενες για τον

ανωτέρω σκοπό με διοικητική πράξη, κατ' εφαρμογή των οικείων διατάξεων, απαιτείται η αξιολόγηση της καταλληλότητας της συγκεκριμένης θέσης εγκατάστασης της μονάδας κατά τη διαδικασία προεγκρίσεως χωροθετήσεως υπό την ισχύ του ν. 1650/1986, ή προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, υπό τους όρους του ν. 3010/2002 (βλ. ΣτΕ 4243/2014 σκ. 14, 3460/2009 σκ. 8, πρβλ. Ολ. ΣτΕ 2466/2008). Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις, προκειμένου περί έργων ή δραστηριοτήτων, που προβλέπονται, μεταξύ άλλων, από εγκεκριμένο χωροταξικό ή πολεοδομικό ή ρυθμιστικό σχέδιο, δεν απαιτείται μεν προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση ούτε Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, επιβάλλεται, όμως, και σ' αυτή την περίπτωση, η τήρηση, κατά τα λοιπά, της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδοτήσεως, δηλαδή η εκπόνηση, αξιολόγηση και δημοσίευση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, κατά την οποία εξετάζεται και η καταλληλότητα από γενικότερη περιβαλλοντική άποψη της θέσης του έργου, που έχει καθορισθεί με χωροταξικά και πολεοδομικά κριτήρια (βλ. ΣτΕ 4243/2014 σκ. 14, 395/2014 σκ. 11, 2636/2009 Ολ. σκ. 17). Εξάλλου, ως εκ του σκοπού στον οποίο αποβλέπει η π.π.ε.α., δεν απαιτείται, κατ' εξαίρεση, π.π.ε.α., εφόσον, λόγω της φύσεως του έργου ή της δραστηριότητας, δεν καταλείπεται ευχέρεια επιλογής της θέσεως όπου πρόκειται να εκτελεσθεί το προγραμματισθέν έργο ή να πραγματοποιηθεί η προγραμματισθείσα δραστηριότητα ή δεν υφίσταται, κατ' αρχήν, υποχρέωση έρευνας για την επιλογή της θέσεως. Στις εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις, με τη συντασσόμενη Μ.Π.Ε. εκτιμώνται οι συνέπειες που επέρχονται στο περιβάλλον της περιοχής και μετά από στάθμισή τους κρίνεται αν είναι ενδεδειγμένη η εκτέλεση του έργου ή η πραγματοποίηση της δραστηριότητας και κάτω από ποιες προϋποθέσεις (βλ. ΣτΕ 4243/2014 σκ. 14, 395/2014 σκ. 11, 2636/2009 Ολ. σκ. 17, πρβλ. ΣτΕ 970/2007 7μ. σκ. 6, 2512/2002 Ολ. σκ. 9).

8. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Με την 6902/04/16.05.2005 απόφαση του βοηθού Νομάρχη Χανίων εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι για την ίδρυση και λειτουργία μονάδας κοπής - τυποποίησης κρέατος και παρασκευής κρεατοσκευασμάτων, ιδιοκτησίας της παρεμβαίνουσας, που βρίσκεται στη θέση «Σώπατα», εκτός των ορίων οικισμού Φρέ του Δήμου Χανίων, ειδικότερα δε μονάδας με συνολική ισχύ μηχανολογικού εξοπλισμού 98,75 kw και δυναμικότητας 950 kg ανά ημέρα σε πρώτη ύλη, η οποία κατατάσσεται στην Β4 κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την 15393/2332/2002 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε (Β' 1022), ενώ επιτρέπεται ως χρήση στην περιοχή, σύμφωνα με το π.δ/μα 24/31.05.1985 (Δ' 270), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο (βλ. σχετ. το 1327/1015/11.03.2005 έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων). Η απόφαση αυτή τροποποιήθηκε με την 4694/02.06.2006 απόφαση του Αντινομάρχη Χανίων λόγω προσθήκης μονάδας σφαγείου χοιρινών -

βοδινών - αιγοπροβάτων ιδιοκτησίας της παρεμβαίνουσας, ενώ αυξήθηκε η συνολική ισχύς του μηχανολογικού εξοπλισμού της σε 168,95 kw και η δυναμικότητά της σε 1980 kgr ανά ημέρα για τη μονάδα σφαγείου και σε 980 kgr ανά ημέρα για τη μονάδα κοπής και τυποποίησης κρέατος. Η δραστηριότητα της μονάδας παρέμεινε στην Β4 κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την ως άνω 15393/2332/2002 κοινή υπουργική απόφαση (Β´ 1022), και κρίθηκε ως χαμηλού βαθμού όχλησης σύμφωνα με την 13727/724/2003 κοινή υπουργική απόφαση (Β´ 1087) (βλ. σχετ. το 5118/2265/23.05.2006 έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων). Με την 1867/05.06.2006 απόφαση της Διεύθυνσης Δημοσίας Υγείας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων χορηγήθηκε στην ως άνω μονάδα έγκριση της μελέτης διάθεσης λυμάτων - υγρών αποβλήτων αυτής, προβλέφθηκε δε η επεξεργασία των λυμάτων με φυσικοχημική και βιολογική επεξεργασία και η διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων σε υπεδάφιας διάθεσης απορροφητικούς τάφρους. Με την υπ' αριθμ. 3558/11.9.2006 απόφαση Αντινομάρχη Χανίων χορηγήθηκε στην παρεμβαίνουσα εταιρεία άδεια σκοπιμότητας για την ίδρυση σφαγείου αιγοπροβάτων, χοίρων, βοοειδών στην προαναφερόμενη θέση, δυναμικότητας 390 τόνων κρέατος ετησίως, της οποίας η διάρκεια παρατάθηκε με την υπ' αριθμ. 3658/10.9.2007 όμοια απόφαση για ένα έτος. Με την Φ.14.531/1341/9.10.2006 απόφαση του Αντινομάρχη Χανίων χορηγήθηκε στην παρεμβαίνουσα άδεια εγκατάστασης μονάδας σφαγείου και μονάδας κοπής και τυποποίησης κρέατος - ψυκτικοί θάλαμοι στην ανωτέρω θέση «Σώπατα». Με την 1595/07/14.2.2007 απόφαση του Νομάρχη Χανίων τροποποιήθηκε η προαναφερόμενη 4694/2.6.2006 πράξη έγκρισης περιβαλλοντικών όρων λόγω αύξησης του εμβαδού των χώρων σφαγείου και της μονάδας τυποποίησης, ορίσθηκε δε ότι η διάρκειάς θα είναι για δύο έτη. Προσφυγή του Δήμου Φρε απορρίφθηκε με την 20183/13.08.2007 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Κρήτης. Ακολουθώντας, εκδόθηκε η 393/18.4.2007 οικοδομική άδεια της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων, με την οποία επετράπη στην παρεμβαίνουσα, εταιρεία «Κτήμα Γιαννούλη Α.Ε.» η «ίδρυση σφαγείου χοιρινών, βοδινών και αιγοπροβάτων και μονάδα[ς] κοπής, τυποποίησης και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων» στη θέση «Σώπατα» του Δήμου Φρε Αποκορώνου Ν. Χανίων. Παράλληλα, με την 5673/14.11.2007 απόφαση της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων τροποποιήθηκε η 1867/05.05.2006 απόφαση της ίδιας υπηρεσίας, σε σχέση με την έγκριση μελέτης διάθεσης λυμάτων - υγρών αποβλήτων. Στη συνέχεια εκδόθηκε η 15823/07/627/29.02.2008 απόφαση του Νομάρχη Χανίων, με την οποία τροποποιήθηκε η ως άνω 1595/14.02.2007 απόφαση περί έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, λόγω αλλαγής στο σύστημα επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, την προσθήκη υπογείου στο κτίριο ιδιοκτησίας της

παρεμβαίνουσας, και τη διαπλάτυνση υφιστάμενου δρόμου πρόσβασης προς την εγκατάσταση, χρονικής διάρκειας δύο ετών. Προσφυγή του Δήμου Φρε κατά αυτής απορρίφθηκε με την 12248/13.06.2008 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης. Ακολούθως εξεδόθη η 266/29.2.2008 οικοδομική άδεια της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών της Ν.Α. Χανίων, με την οποία αναθεωρήθηκε η 393/18.04.2007 οικοδομική άδεια με την προσθήκη υπογείου. Αίτηση ακυρώσεως του Δήμου Φρε κατά των 393/18.04.2007 και 266/29.02.2008 οικοδομικών αδειών, καθώς και κατά της 15823/07/627/29.02.2008 απόφασης του Νομάρχη Χανίων απορρίφθηκε με την 1446/2016 απόφαση του Δικαστηρίου, ενώ αίτηση ακυρώσεως του ίδιου Δήμου κατά της αυτής ως άνω 15823/07/627/29.02.2008 απόφασης του Νομάρχη Χανίων και κατά της 12248/13.06.2008 απόφασης, του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης απορρίφθηκε με την 1447/2016 απόφαση του Δικαστηρίου. Στη συνέχεια, εκδόθηκε αρχικώς η 4594/02.10.2009 απόφαση της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων, με την οποία τροποποιήθηκε η 5673/14.11.2007 απόφαση της ίδιας διεύθυνσης, με την οποία χωροθετήθηκε στην επίδικη μονάδα βιολογικός καθαρισμός των λυμάτων και υγρών αποβλήτων αυτής. Ειδικότερα, προβλέφθηκε επεξεργασία των λυμάτων με φυσικοχημική και βιολογική επεξεργασία και διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων σε στεγανή δεξαμενή χωρητικότητας 60 κ.μ. Ακολούθως, εκδόθηκε η 4942/09/21.01.2010 απόφαση της ίδιας ως άνω διεύθυνσης, στην οποία εγκρίθηκε εκ νέου η από έτους 2009 μελέτη διάθεσης λυμάτων και υγρών αποβλήτων στην επίμαχη μονάδα, προβλέφθηκε, σε αντίθεση με τις προηγούμενες εγκριτικές πράξεις, επεξεργασία των λυμάτων σε εγκατάσταση βιολογικού καθαρισμού δυναμικότητας έως και χιλίων (1000) τόνων και διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων σε στεγανή δεξαμενή χωρητικότητας 60 κ.μ., που βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του σφαγείου, προβλέφθηκε δε ότι οι 5673/14.11.2007 και 4594/02.10.2009 αποφάσεις με τις οποίες εγκρίθηκαν προηγούμενες μελέτες «παύουν να ισχύουν». Παράλληλα, εκδόθηκε η Φ.14/531/3297/14/08/2009/20.10.2009 απόφαση του Νομάρχη Χανίων με την οποία χορηγήθηκε στην ήδη παρεμβαίνουσα εταιρεία «Κτήμα Γιαννούλη Α.Ε.» άδεια λειτουργίας της ως άνω εγκατάστασης διάρκειας ενός (1) έτους. Στη συνέχεια εκδόθηκε η 190/01-02-2010/Φ320/13.05.2010 απόφαση του Νομάρχη Χανίων, με την οποία ανανεώθηκαν «για ένα (1) χρόνο» οι περιβαλλοντικοί όροι της 15823/29-02-2008 προγενέστερης απόφασης, ενώ προβλέφθηκαν κάποιοι πρόσθετοι περιβαλλοντικοί όροι για την αντιμετώπιση της ρύπανσης και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος (όπως ολοκλήρωση των εργασιών φύτευσης των πρανών, έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης του αγροτικού δρόμου με την παλιά εθνική οδό, υποχρέωση κατάθεσης διαχειριστικού σχεδίου αποβλήτων για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα). Τέλος, εκδόθηκε η προσβαλλόμενη 3852/8.10.2010 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Κρήτης, με την οποία εγκρίθηκαν «για πέντε (5)

χρόνια» οι περιβαλλοντικοί όροι της εγκατάστασης της παρεμβαίνουσας εταιρείας με αύξηση της δυναμικότητας της μονάδας από 2 σε 5 τόνους ημερησίως, ορίσθηκε δε με την παρ. Δ7 αυτής ότι από την έναρξη της ισχύος της νέας αυτής απόφασης Ε.Π.Ο. παύουν να ισχύουν οι «4694/2.6.06, 1595/14.2.07 και 15823/29.2.08» νομαρχιακές αποφάσεις (ε.π.ο.). με τις οποίες είχαν εγκριθεί ή τροποποιηθεί οι περιβαλλοντικοί όροι για την λειτουργία της μονάδας. Η επίμαχη μονάδα είναι εγκατεστημένη σε γήπεδο συνολικού εμβαδού 9.349,29 τ.μ., που βρίσκεται στη θέση "Σώπατα", εκτός ορίων του οικισμού Φρε, του Δήμου Φρε Νομού Χανίων και η πρόσβαση της γίνεται από αγροτικό δρόμο. Στεγάζεται σε κτίριο συνολικής επιφάνειας 1283,04 τμ., αντικείμενο δε της επιχείρησης είναι αφενός μεν η σφαγή χοιρινών, βοοειδών και αιγοπροβάτων σφαγείου, αφετέρου δε η κοπή και τυποποίηση κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων. Με τις προηγούμενες αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (4694/2.6.06, 1595/14.2.07, 15823/29.2.08 και 190/01-02-2010/Φ320/13.05.2010 νομαρχιακές αποφάσεις), προβλεπόταν ότι στο επίπεδο της σφαγής η συνολική δυναμικότητα της επιχείρησης ανερχόταν σε 1.980 kg ανά ημέρα, και στο επίπεδο της κοπής - τυποποίησης κρέατος η δυναμικότητα της ανερχόταν σε 980 kg ανά ημέρα. Η προσβαλλόμενη απόφαση αφορά στην έγκριση των απαιτούμενων έργων και εξοπλισμού (βιολογικός καθαρισμός, αποθήκη δερμάτων, αύξηση ισχύος κατά 26,40 W του μηχανολογικού εξοπλισμού) για την αύξηση της παραγωγικής διαδικασίας σφαγής από 1980 kg ανά ημέρα σε 4920 kg ανά ημέρα και με αποτέλεσμα την κατάταξη της δραστηριότητας στην Β3 κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την ως άνω 15393/2332/2002 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 1022), και ως δραστηριότητα μέσου βαθμού όχλησης (κωδικός 151.1 α/α.1) σύμφωνα με την 13727/724/2003 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 1087). Αντίθετα δεν τροποποιείται η δυναμικότητα παραγωγής για τη μονάδα κοπής και τυποποίησης κρέατος, η οποία παραμένει στα 980 kg ανά ημέρα. Με την προσβαλλόμενη δεν εγκρίθηκε η προτεινόμενη προσθήκη κτιριακών εγκαταστάσεων του Α' ορόφου (λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις για προστασία του τοπίου της περιοχής, σύμφωνα με την 65/15.06.2010 απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων), ενώ γίνεται σε αυτήν ειδική μνεία για την διάθεση των υγρών αποβλήτων (όρος Ιβ και Ιγ), τίθενται ειδικοί περιβαλλοντικοί όροι (όρος ΙΙΙ), όπως μεταξύ άλλων συμμόρφωση με τους όρους της 4942/21.01.2010 απόφασης της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων περί «έγκρισης μελέτης διάθεσης υγρών αποβλήτων», και ειδικές οριακές τιμές στάθμης και θορύβου, προβλέπονται όροι για την εκτέλεση των τεχνικών έργων και μέτρα για την αντιμετώπιση της υποβάθμισης του περιβάλλοντος τόσο κατά το στάδιο της κατασκευής όσο και για το στάδιο της λειτουργίας του έργου (όρος Γ), όπως απαγόρευση πλέον της υπεδάφιας ή επί του εδάφους διάθεσης

υγρών αποβλήτων, μη πρόβλεψη της λειτουργίας αποτεφρωτικού κλιβάνου, που προβλεπόταν στις προηγούμενες αποφάσεις. Στην εγκρινόμενη με την προσβαλλόμενη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου, γίνεται, μεταξύ άλλων, περιγραφή του προτεινόμενου έργου, με ειδικότερη περιγραφή της υφιστάμενης και της νέας δυναμικότητας σε σχέση με τη διαδικασία σφαγής (Κεφ. 4.2), των κτιριακών εγκαταστάσεων (Κεφ. 4.3), του μηχανολογικού εξοπλισμού (Κεφ. 4.4), περιγράφεται η φάση της λειτουργίας και της παραγωγικής διαδικασίας του σφαγείου και της μονάδας κοπής - τυποποίησης κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων (Κεφ. 4.5). Περαιτέρω, αναλύονται οι επιπτώσεις στο περιβάλλον τόσο κατά το στάδιο της κατασκευής των εγκαταστάσεων που εγκρίνονται με τις νεότερες τροποποιήσεις (Κεφ. 5.1), όσο και ιδίως κατά το στάδιο της λειτουργίας της επίμαχης εγκατάστασης (Κεφ. 5.2), και ειδικότερα σε σχέση με την αισθητική όχληση, το θόρυβο, τα αέρια απόβλητα (Κεφ. 5.2.3), τα υγρά απόβλητα (Κεφ. 5.2.4), τα στερεά απόβλητα (Κεφ. 5.2.5) και τις οσμές (Κεφ. 5.2.6).

9. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως προβάλλεται, καταρχάς, ότι κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 6, 7 και 11 του ν. 3325/2005, καθώς και του άρθρου 4 του ν. 1650/1986, όπως αυτό ίσχυε μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 2 του ν. 3010/2002 (Α' 91), ερμηνευόμενων υπό το φως του άρθρου 24 του Συντάγματος, δεν προηγήθηκε της εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η διαδικασία της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης για την επίμαχη εγκατάσταση, δεδομένου ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις στη λειτουργία αυτής σε σχέση με την προηγουμένως εγκριθείσα, αναφορικά με τις επερχόμενες επιπτώσεις στο περιβάλλον.
10. Επειδή, στο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης, που εγκρίθηκε με την 25291/25.6.2003 απόφαση της Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Β' 1486), προτείνεται η δημιουργία στην ευρύτερη περιοχή της επίδικης εγκατάστασης ζώνης ανάπτυξης δευτερογενούς τομέα (άρθρο 3, χάρτες Β.4 και Δ1.1.). Περαιτέρω, σύμφωνα με την 32063/26.07.2006 Υπουργική Απόφαση ΠΕΧΩΔΕ περί έγκρισης Γενικών Κατευθύνσεων Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδομικής δραστηριότητας (Π.Ε.Ρ.Π.Ο.) ιδιοκτητών γης στην εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός οικισμών προ του 1923, καθώς και εκτός οικισμών μέχρι 2000 κατοίκους περιοχή στο νομό Χανίων (Α.Α.Π. 42), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την 17752/05.04.2012 απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. (Α.Α.Π. 139), η ευρύτερη περιοχή έχει χαρακτηριστεί κατάλληλη για την εξόρυξη μαρμάρων, δηλαδή για δραστηριότητα υψηλότερου βαθμού όχλησης από την επίμαχη. Από τα ανωτέρω εκτεθέντα, στην όγδοη σκέψη, προκύπτει ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση επέρχεται αύξηση της δυναμικότητας της επίμαχης εγκατάστασης, σε σχέση με την παραγωγική διαδικασία σφαγής, η οποία αυξάνεται από 1.980 κιλά ανά ημέρα σε 4.920 κιλά ανά ημέρα. Με τα δεδομένα αυτά, ενώ η αρχική

δραστηριότητα ενέπιπτε, από την άποψη της σοβαρότητας των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, στη δεύτερη κατηγορία, τέταρτη υποκατηγορία (δυναμικότητα εγκατάστασης μικρότερη των 2 τόνων ανά ημέρα) του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, και της Κ.Υ.Α. 15393/2332/2002, η νέα δραστηριότητα εμπίπτει ήδη στην δεύτερη κατηγορία, τρίτη υποκατηγορία (δυναμικότητα εγκατάστασης από 2 έως 20 τόνους ανά ημέρα). Ενόψει αυτού, όπως προκύπτει και από τα στοιχεία του φακέλου, ιδίως δε του 2393/22.04.2010 εγγράφου του Τμήματος Περιβαλλοντικού και Χωρικού Σχεδιασμού της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Γενικής Διεύθυνσης της Περιφέρειας Κρήτης, λόγω της αλλαγής της υποκατηγορίας στην οποία εντάσσεται το έργο, προκρίθηκε, σύμφωνα και με τα άρθρα 7 και 13 της άνω Η.Π. 11014/703/Φ104/2003 κοινής υπουργικής απόφασης, η υποβολή μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, αντί της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης, προκειμένου να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις του έργου στο περιβάλλον με αξιολόγηση και από τις συναρμόδιες υπηρεσίες και να αποφασιστεί κατόπιν της διαδικασίας διαβούλευσης η υλοποίησή του ή όχι. Υπό τα δεδομένα αυτά, τηρήθηκε η διαδικασία της έγκρισης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, δεδομένου άλλωστε ότι δεν επέρχεται και το πρώτον χωροθέτηση ή αλλαγή της θέσης του επίδικου έργου (πρβλ. ΣτΕ 395/2014 σκ. 13), και τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

11. Επειδή, προβάλλεται, περαιτέρω, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα ως στερούμενη νόμιμης βάσης, καθώς το κύρος της στηρίζεται σε προηγούμενες διοικητικές πράξεις, που αφορούν τη σκοπιμότητα, την εγκατάσταση και τον χαρακτηρισμό της εκτάσεως επί της οποίας ευρίσκεται η επίμαχη μονάδα που είναι μη νόμιμες, κατά τα ειδικότερα προβαλλόμενα σε προηγούμενες αιτήσεις ακυρώσεως (στις Ε1946/2008 και 1117/2010). Οι ισχυρισμοί αυτοί είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι, διότι οι λόγοι ακυρώσεως πρέπει να είναι συγκεκριμένοι και να περιέχονται στο ίδιο το δικόγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως και δεν δύνανται να προβληθούν παραδεκτώς διά παραπομπής σε άλλο έγγραφο (βλ. ΣτΕ 2382/2014 σκ. 6).
12. Επειδή, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι πλημμελώς αιτιολογημένη διότι δεν λαμβάνονται μέτρα προστασίας της περιοχής στην οποία ευρίσκεται η εγκατάσταση, η οποία, κατά τους ισχυρισμούς των αιτούντων, είναι ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.
13. Επειδή, όπως ήδη αναφέρθηκε, στο μεν Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης, που εγκρίθηκε με την 25291/25.6.2003 απόφαση της Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., προτείνεται η δημιουργία στην ευρύτερη περιοχή της επίδικης εγκατάστασης ζώνης ανάπτυξης δευτερογενούς τομέα, δηλαδή βιομηχανικής - επιχειρηματικής περιοχής, ενώ σύμφωνα με την 32063/26.07.2006 Υπουργική Απόφαση ΠΕΧΩΔΕ περί έγκρισης Γενικών Κατευθύνσεων Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδομικής

δραστηριότητας (Π.Ε.Ρ.Π.Ο.) ιδιοκτητών γης στην εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός οικισμών προ του 1923 καθώς και εκτός οικισμών μέχρι 2000 κατοίκους περιοχή στο νομό Χανίων η ευρύτερη περιοχή έχει χαρακτηριστεί κατάλληλη για την εξόρυξη μαρμάρων. Περαιτέρω, η επίμαχη μονάδα είναι εγκατεστημένη σε μη προστατευόμενη περιοχή και διέπεται από τις διατάξεις περί της εκτός σχεδίου δόμησης (βλ. όρο II της προσβαλλόμενης απόφασης). Εξάλλου, η ευρύτερη περιοχή δεν εντάσσεται στις χαρακτηρισμένες ως περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, σύμφωνα με την Α/Φ.31/36832/2942/12.10.1973 (Β΄ 1242), ενώ απέχει 6.000 μέτρα νοτιοδυτικά από την περιοχή των Λευκών Ορέων και 750 μέτρα από την περιοχή Φρε-Τζιτζιφιές-Νίπου, περιοχών που έχουν ενταχθεί στο Εθνικό Σύστημα Προστατευτέων Περιοχών (βλ. και κεφ. 3.1, σελ. 13 της μ.π.ε., καθώς και το κεφ. 3.6, σελ. 17-19, όπου γίνεται εκτενής αναφορά στο φυσικό περιβάλλον, στη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής). Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ναί μεν έχει εκπονηθεί με πρωτοβουλία του Δήμου Φρε Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη περιοχής τοπίου ιδιαίτερου φυσικού κάλλους από το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (βλ. ιδίως το 586/23.04.2010 έγγραφο του Δήμου Φρε), με σκοπό την μελέτη του ενδεχομένου ένταξης της επίδικης περιοχής στις θεσμοθετημένες περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ωστόσο η ένταξη αυτή δεν έχει πραγματοποιηθεί (βλ. το 52393/28.04.2015 έγγραφο του Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων), ενώ δεν έχει μέχρι σήμερα εκπονηθεί και μελέτη χωροταξικού σχεδιασμού (Σχέδιο Χωρικής Οικονομικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης - μελέτη ΣΧΟΟΑΠ) του Δήμου Αποκορώνου, για τη λήψη μέτρων προστασίας της περιοχής και περιορισμού των επιτρεπτών χρήσεων. Πέραν τούτων, στην προσβαλλόμενη απόφαση ελήφθησαν υπόψη οι παρατηρήσεις της ως άνω μελέτης του Πανεπιστημίου Κρήτης- Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, και προβλέφθηκε αφενός μεν ότι πριν την έναρξη της υλοποίησης των εγκαταστάσεων απαιτείται η χορήγηση νέας οικοδομικής άδειας, κατά το στάδιο χορήγησης της οποίας “προκειμένου να εξασφαλισθεί η διατήρηση και η ανάδειξη του τοπίου της περιοχής (κυπαρισσόδασος) να εξετασθούν από την αρμόδια ΕΠΑΕ οι κτιριακές εγκαταστάσεις στο σύνολο τους και οι απαιτούμενες διαμορφώσεις του περιβάλλοντος χώρου συμπεριλαμβάνοντας κατάλληλες δενδροφυτεύσεις, οι οποίες στην περίπτωση έγκρισης τους να υλοποιηθούν παράλληλα με τις λοιπές εγκαταστάσεις” (όρος Δ8), αφετέρου δε δεν εγκρίθηκε η προσθήκη πρώτου ορόφου λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων “τις κατευθύνσεις προστασίας του τοπίου της περιοχής που προτείνονται στην εκπονούμενη Ε.Μ.Π.” (όρος Δ9). Ενόψει των ανωτέρω, ο προβαλλόμενος λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

14. Επειδή, προβάλλεται περαιτέρω, ότι ο δρόμος προσβάσεως στις εγκαταστάσεις του επίμαχου έργου έχει μήκος περίπου 600μέτρα, διασχίζει

- την περιοχή από τα δυτικά προς τα ανατολικά και, κατά το μεγαλύτερο μέρος του, εντός δάσους κυπαρισσίων, μολονότι όμως γίνεται αναφορά στην μ.π.ε. περί της ανάγκης διαπλάτυνσης του δρόμου προσβάσεως στις εγκαταστάσεις, δεν αναφέρονται τα τεχνικά στοιχεία της επέμβασης ούτε είχε προηγηθεί ειδική μελέτη για τη διαπλάτυνση, ενώ δεν γίνεται μνεία αυτής στην προσβαλλόμενη απόφαση, ούτε εξετάζονται οι επιπτώσεις από την αναμενόμενη αύξηση του κυκλοφοριακού φόρτου της περιοχής λόγω της αύξησης της δυναμικότητας της εγκατάστασης (αύξηση της μεταφοράς ζώων προς το σφαγείο και αύξηση της κίνησης των εργαζομένων, αύξηση της κυκλοφορίας φορτηγών και βυτίων) ή το εάν ο υφιστάμενος δρόμος δύναται να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις της αύξησης της κυκλοφορίας. Μάλιστα, κατά τους ισχυρισμούς των αιτούντων, δεν εξετάσθηκε το γεγονός ότι παραπλεύρως του δρόμου προσεγγίσεως υπάρχει κεντρικό ρέμα της περιοχής, το οποίο ενδέχεται να υποστεί τις επιπτώσεις σε περίπτωση ατυχήματος.
15. Επειδή, ο ανωτέρω προβαλλόμενος λόγος είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, διότι όπως προκύπτει από την εγκριθείσα με την προσβαλλόμενη μ.π.ε. η οδική πρόσβαση προς το έργο γίνεται από έναν αγροτικό δρόμο, πλάτους περίπου 5 μέτρων, ο οποίος έχει άμεση σύνδεση με το επαρχιακό δίκτυο, σε αυτή δε αναφέρεται ότι «στην περιοχή του έργου αναμένεται να αυξηθεί σε μικρό βαθμό ο κυκλοφοριακός φόρτος οχημάτων μεταφοράς ζώων προς σφαγή, καθώς και οχημάτων μεταφοράς σφαγίων και προϊόντων τυποποίησης και παρασκευής κρέατος» (κεφ. 5.2 σελ. 41 της μ.π.ε.), χωρίς να γίνεται μνεία τυχόν ανάγκης διαπλάτυνσης του δρόμου προσβάσεως στις εγκαταστάσεις της μονάδας. Άλλωστε το ζήτημα της διαπλάτυνσης του δρόμου προσβάσεως είχε αντιμετωπισθεί, κατόπιν υποβολής της από έτους 2007 Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων «για την διαπλάτυνση του υφιστάμενου δρόμου», στο πλαίσιο της προηγούμενης 15823/07/29.02.2008 απόφασης του Νομάρχη Χανίων, περί τροποποίησης της 1595/14.02.2007 απόφασης του Νομάρχη Χανίων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για την ίδρυση και λειτουργία της επίμαχης μονάδας, στην οποία αναφερόταν μεταξύ άλλων ότι για την διαπλάτυνση του υφιστάμενου δρόμου θα έπρεπε «να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη ροή των επιφανειακών υδάτων με την κατασκευή των απαραίτητων τεχνικών έργων, αποκλεισμένου κάθε μπαζώματος χειμάρρου ή ρέματος» (όρος Δ27), ότι «δεν θα πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε νέα διάνοιξη ούτε διαπλάτυνση του υφιστάμενου δρόμου, πλην αυτής που έχει ήδη πραγματοποιηθεί» και αφορούσε η ως άνω έγκριση (όρος Δ28), ενώ προβλέφθηκε υποχρέωση διαμόρφωσης και προσαρμογής στο φυσικό ανάγλυφο της περιοχής με κατάλληλες κλίσεις και στρογγυλεύσεις των πρανών και ορυγμάτων (όρος Δ35), καθώς και φύτευση όλων των επιφανειών που επιδέχονται βλάστηση για σταθεροποίηση των πρανών (όρος Δ35).
16. Επειδή, προβάλλεται ότι μολονότι γίνεται αναφορά στην προσθήκη υπογείου στις επίμαχες εγκαταστάσεις, ωστόσο στην εγκριθείσα με την προσβαλλόμενη

- μ.π.ε. αναφέρεται η προσθήκη πρώτου ορόφου, ο οποίος δεν εγκρίθηκε από την προσβαλλόμενη, ενώ δεν αναλύονται οι επιπτώσεις στη λειτουργία του σφαγείου από την μη έγκριση.
17. Επειδή, ο προβαλλόμενος λόγος είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι μολονότι, προτάθηκε από την μ.π.ε. η προσθήκη κτιριακών εγκαταστάσεων πρώτου ορόφου, εμβαδού 240 τ.μ. για την προσθήκη εγκαταστάσεων σχετικών με τις μονάδες τυποποίησης και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων, για τη δυναμικότητα παραγωγής των οποίων δεν επήλθε καμία διαφοροποίηση με την προσβαλλόμενη απόφαση (βλ. σελ. 5 αυτής), τελικώς με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν εγκρίθηκε η προσθήκη, διότι ελήφθησαν υπόψη “οι κατευθύνσεις προστασίας του τοπίου της περιοχής που προτείνονται στην εκπονούμενη Ε.Μ.Π., όπως διαφαίνεται και στην 65/15.06.2010 απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων” (βλ. όρο Δ9 της προσβαλλόμενης). Με την τελευταία αυτή απόφαση εγκρίθηκε η τροποποίηση της μ.π.ε. σε σχέση με την αύξηση της δυναμικότητας, αλλά όχι η επέκταση των κτιριακών εγκαταστάσεων στον πρώτο όροφο. Άλλωστε, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η προσθήκη υπογείου στην επίμαχη μονάδα είχε πραγματοποιηθεί με την προηγηθείσα 15823/07/29.02.2008 απόφαση του Νομάρχη Χανίων, περί τροποποίησης της 1595/14.02.2007 απόφασης του Νομάρχη Χανίων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για την ίδρυση και λειτουργία της επίμαχης μονάδας, ακολούθως δε εκδόθηκε η 266/29.2.2008 οικοδομική άδεια της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών της Ν.Α. Χανίων, με την οποία αναθεωρήθηκε η 393/18.04.2007 οικοδομική άδεια με την προσθήκη υπογείου.
18. Επειδή, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος και ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται έλλειψη εξειδικευμένης μελέτης για τις αλλαγές που επέρχονται στο σύστημα επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, ιδίως δε ότι δεν αναφέρεται πόσες μέρες είναι δυνατή η αποθήκευση των λυμάτων στις επίμαχες εγκαταστάσεις χωρίς τη μεταφορά τους και για την έλλειψη πρόβλεψης σε σχέση με τις επιπτώσεις από την αλλαγή αυτή σε περίπτωση ατυχήματος. Τούτο δε διότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, στην προκειμένη περίπτωση, με την 4942/09/21.01.2010 απόφαση της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας εγκρίθηκε η από έτους 2009 μελέτη διάθεσης λυμάτων και υγρών αποβλήτων για την επίδικη μονάδα, προβλέφθηκε δε ότι η επεξεργασία των λυμάτων θα γίνεται σε εγκατάσταση βιολογικού καθαρισμού δυναμικότητας έως και χιλίων (1000) τόνων, η δε διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων σε στεγανή δεξαμενή χωρητικότητας 60κ.μ., αμφοτέρων ευρισκόμενων στο βόρειο τμήμα της μονάδας. Ακολούθως, στην εκπονηθείσα μ.π.ε. (βλ. κεφ. 5.2.4, σελ. 44-50) αναφέρεται η μέχρι τώρα διαδικασία συλλογής και επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων, η μέθοδος της φυσικοχημικής και βιολογικής επεξεργασίας αυτών, οι χώροι (δεξαμενές) τοποθέτησης, διαχωρισμού, επεξεργασίας και τελικής τοποθέτησης των

επεξεργασμένων λυμάτων (τελική εναπόθεση σε στεγανή δεξαμενή χωρητικότητας 60 κ.μ.), υπάρχει πρόβλεψη για την εκκένωση των δεξαμενών είτε ανά τρεις ημέρες ή όποτε γεμίσουν οι δεξαμενές, ενώ στη συνέχεια αναλύονται και οι επιπτώσεις στην αύξηση των υγρών αποβλήτων, που θα επέλθουν από την προτεινόμενη αύξηση της δυναμικότητας της επίμαχης μονάδας. Ειδικότερα αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι «η μέγιστη προβλεπόμενη παροχή αποβλήτων τόσο από τη λειτουργία του σφαγείου και του τυποποιητηρίου, καθώς και από τις ανάγκες του εργαζόμενου προσωπικού θα ανέρχεται σε 40 κ.μ αποβλήτων ανά ημέρα. Ωστόσο, η εγκατάσταση επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων είναι σχεδιασμένη και μπορεί να δεχτεί μέχρι και 45 κ.μ. αποβλήτων ανά ημέρα», προβλέπονται στη συνέχεια κάποιες τροποποιήσεις στα στάδια της επεξεργασίας καθώς και κάποιες αλλαγές στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις, ενώ τέλος αναφέρεται ότι τα επεξεργασμένα απόβλητα θα συλλέγονται και θα μεταφέρονται στον βιολογικό καθαρισμό Ρεθύμνου. Ακολούθως, στο πλαίσιο της διαδικασίας δημοσιοποίησης της εκπονηθείσας μ.π.ε., τόσο στο 561/14.05.2010 έγγραφο της Διεύθυνσης Ανάπτυξης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων όσο και στην 65/15.06.2010 απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων εγκρίνεται η υποβληθείσα μ.π.ε., υπό τον όρο της κατασκευής μίας επιπλέον υπόγειας δεξαμενής για το βιολογικό καθαρισμό των επεξεργασμένων λυμάτων, όπως αυτή προβλέπεται στην 4942/09/21.01.2010 απόφαση της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας. Εξάλλου, με την προσβαλλόμενη απόφαση εγκρίνεται, μεταξύ άλλων, και το σύστημα επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων με βιολογικό καθαρισμό, ενώ στους όρους Ιβ και ΙΙΙ.Α.3 της προσβαλλόμενης απόφασης προβλέπεται ειδικότερα ότι για τα λύματα αστικού τύπου και τα υγρά απόβλητα της παραγωγικής διαδικασίας προβλέπεται επεξεργασία σε βιολογικό καθαρισμό εντός μονάδας και τελική διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων (υγρά και λάσπες) στη μονάδα επεξεργασίας λυμάτων της ΔΕΥΑ Ρεθύμνου, ενώ προβλέπεται ότι η παρεμβαίνουσα εταιρεία θα πρέπει να συμμορφωθεί με την ως άνω 4942/09/21.01.2010 απόφαση της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας, «υλοποιώντας τα προτεινόμενα έργα ώστε να επιτευχθούν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επεξεργασμένων λυμάτων και λάσπης», και να συμμορφωθεί με την Ε1Β/221/22.01.1965 (Β´ 138) υγειονομική διάταξη που ισχύει για την επεξεργασία και διάθεση υγρών βιομηχανικών αποβλήτων. Τέλος, στον όρο ΙΙΙ.Γ2.4 προβλέπεται μεταξύ άλλων η υποχρέωση τήρησης μητρώου παραγωγής και διακίνησης όλων των παραγόμενων αποβλήτων με μνεία, μεταξύ άλλων της ημερομηνίας παραγωγής-παράδοσης, της κατηγορίας αποβλήτου και των ποσοτήτων, το οποίο θα πρέπει να ενημερώνεται καθημερινά και να επιδεικνύεται στις ελέγχουσες υπηρεσίες, ενώ στον όρο ΙΙΙ.Γ2.5 προβλέπεται ότι «απαγορεύεται η υπεδάφια ή επί του εδάφους διάθεση υγρών αποβλήτων. Τα επεξεργασμένα απόβλητα και οι λάσπες του βιολογικού καθαρισμού της

μονάδας να οδηγούνται προς τελική διάθεση στην ΔΕΥΑ Ρεθύμνου, τηρώντας αρχείο με τα παραστατικά παράδοσης - παραλαβής καθώς και αποδείξεις αποδοχής από τον φορέα διαχείρισης (ΔΕΥΑΡ)». Ενόψει των ανωτέρω, η προσβαλλόμενη απόφαση και η εγκριθείσα με αυτή μ.π.ε. είναι πλήρως αιτιολογημένη σε σχέση με την αλλαγή του συστήματος επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων της επίμαχης μονάδας και τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτέα.

19. Επειδή, τέλος, τα προβαλλόμενα ότι η εγκριθείσα με την προσβαλλόμενη απόφαση μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων δεν αναλύει τους κινδύνους, ούτε περιέχει λύσεις για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, η οποία κατά τους ισχυρισμούς των αιτούντων είναι μη συμβατή στη συγκεκριμένη περιοχή, η οποία έχει καταγραφεί ως περιοχή με τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ενώ δεν εξετάστηκαν εναλλακτικές λύσεις για την εγκατάσταση της δραστηριότητας, ούτε οι συνολικές επιπτώσεις από τη δραστηριότητα στο περιβάλλον (οσμές χειροτέρευσης του φυσικού περιβάλλοντος, πανίδας και χλωρίδας, της περιοχής, λόγω της αύξησης της κυκλοφορίας, θόρυβος, ενδεχόμενο διαρροής λυμάτων προς το παρακείμενο ρέμα, στην αισθητική της περιοχής) ανεξαρτήτως της αοριστίας τους είναι απορριπτέα ως αβάσιμα. Τούτο δε διότι, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, η επίμαχη μονάδα είναι εγκατεστημένη σε μη προστατευόμενη περιοχή (Natura 2000 κλπ), η οποία διέπεται από τις διατάξεις περί της εκτός σχεδίου δόμησης (βλ. όρος II της προσβαλλόμενης απόφασης), και δεν έχει κηρυχθεί ως προστατευτέος χώρος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ενώ απέχει 6.000 μέτρα νοτιοδυτικά από την περιοχή των Λευκών Ορέων, και 750 μέτρα από την περιοχή Φρε-Τζιτζιφιές-Νίπου, περιοχών που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα «Φύση 2000» (Natura 2000, Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) (βλ. κεφ. 3.1, σελ. 13 της μ.π.ε., καθώς και το κεφ. 3.6, σελ. 17-19, όπου γίνεται εκτενής αναφορά στο φυσικό περιβάλλον, στη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής). Περαιτέρω, στην εκπονηθείσα μ.π.ε προβλέπεται η αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τη λειτουργία του έργου, δεδομένου ότι πρόκειται για υφιστάμενο έργο στο οποίο δεν θα γίνουν πρόσθετες κατασκευές, αλλά μόνο τροποποιήσεις - βελτιώσεις εντός του χώρου της επίμαχης μονάδας, σε σχέση με την αισθητική όχληση (κεφ. 5.2.1 σελ. 41), με την αύξηση των υγρών αποβλήτων (κεφ. 5.2.4) και των στερεών αποβλήτων (κεφ. 5.2.5), με τις οσμές (κεφ. 5.2.6 σκ. 56-60).
20. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση στο σύνολό της και να γίνει δεκτή η παρέμβαση.